

skal minde om, at jeg blev ganske bestemt opfordret til at komme med et Citat, idet jeg mødte Modsigelse med Hensyn til det Spørgsmaal, om man ikke tidligere havde betragtet denne Enkelasse som saa hyperligt funderet, at man endog kunde gjøre videre gaaende Forbringer, ja med stor Styrke kræve en Indgriben, for at den til Gunst for Publicum skulde forandre sine Indskuds-Tarifer. Det er det Punkt, jeg troer den omhandlede Artikel — der som sagt er skreven med meget Talent, og som den ærede Taler jo har glemt, men som jeg troer, han endnu vil læse med Interesse — paa en meget mærkelig Maade behyser. Naar jeg kjendte den Artikel, maa man naturligviis ikke troe, at jeg skulde være saa vel behandret i den Art af journalistisk Litteratur, at jeg derfra strax havde den paa rede Haand; det er ikke Tilfældet, selv med de mærkeligste Artikler i det nævnte Tidsskrift. Men Sagen er, at den har tildraget sig almindelig Opmærksomhed, den findes omtalt paa forskjellige Steder, blandt Andet i et meget oplysende Skrift, udgivet for ikke lang Tid siden, om jeg ikke tager feil ved Medvirning af den bestaaende Livrente- og Forsørgelsesanstalt, i ethvert Tilfælde af en af dens Bestyrere, for at behyse Livrenteanstaltens Stilling ligeoverfor Publicum. Der citeres det just som et høist mærkværdigt Exempel paa den Styrke og Selvtillid, hvormed saadanne urigtige Anstuelser kunne komme frem og vinde Medhold og gjøre sig gjældende. Det var fra dette Citat, at mit Kjendskab til Artiklen hidrørte. Jeg kan ikke indrømme, at jeg paa nogen Maade lod mig forlede til at gaae for langt tilbage og tabe mig i en Sammensænk af aldeles ørkesløse Exempler. Desværre have vi jo, hvad jeg ansøgte, den meest gripende Virkelighed for os. Vel er Enkelassens Historie gammel, og man maa næsten gaae et Aarhundrede tilbage i Tiden for at finde Roden til de Ulemper, vi nu søle. Men det er virkelig nyt og vil vedblive at følge os i mange Aar, at vi nu betale saa bethdelige Beløb for at høde paa Forfædrenes Synder; det var i sidste Aars Regnskab, om jeg ikke feiler, 417,000 Rd., som gik til Dækning af dette Krav, og det vil vedblive langt ind i — ja, lad mig nu ikke overdrive — ikke ubethdeligt ind i næste

Aarhundrede, inden Forholdet er afskillet; det varer sandsynligviis til 1920, antager jeg. — En Misforstaaelse, som gik gennem det Foredrag, som det ærede Medlem, jeg sigter til, særlig henvendte til mig, troer jeg at kunne paavise, forsaavidt han omtalte, at han overhovedet ikke lagde saa stor Vægt paa disse Feil og Urigtigheder i Tabellernes Beregning. Hans Misforstaaelse ligger nemlig deri, at han synes derved at overse, at jeg heller ikke havde fremhævet dette som et afgjørende Punkt. Jeg har sagt, at med Hensyn til den ene Side af Sagen, Bestemmelsen af Tarifen, indrømmede jeg, at Staten var istand til at besørge det Arbejde godt og solidt udført, ligesaa vel som private Selskaber, men med Hensyn til den anden Side af Sagen troede jeg, det var aldeles aabenbart, at Staten ikke kunde siges efter sin Natur at være særlig gunstig stillet for at concurrere med Private. Det er derimod ved den hele Bestyrelse og Frugtbargjørelse af alle de Midler, som en saadan Anstalt kommer i Besiddelse af, at Faren især fremstaaer, og det er ogsaa især fra den Side, at de store Ulemper ved Enkelassens Bestyrelse ere fremkomne. — Iøvrigt er det naturligviis en ligefrem Forrykkelse af Spørgsmaalet, naar man ligeoverfor min Modstand stiller det, at saa skulde disse Classer aldeles ikke kommes til Hjælp; en saadan Understøttelse af deres Bestræbelse for at fikke sig en nogenlunde sorgfri Alverdom skulde saa aldeles ikke finde Sted. Der er slet ikke Tale om det. Man kan godt have Sympathi for den Art Bestræbelse og ønske dem den bedst mulige Fremme, og dog finde, at det ikke er Staten, hvem det meest passende og hensigtsmæssigt kan siges at paahvile at gribe til paa dette Punkt. Det er jo muligt, at de kunne faae det fuldkommen ligesaa godt derved at Trangen bliver tilfredsstillet paa anden Maade; men derhos forlanges det heller ikke paa nogen Maade, at Staten skal forholde sig ganske passiv og ganske ligegyldig ligeoverfor den Art af Bestræbelse. Ivertimod, det er naturligt — og det maa jeg hævde —, at Staten bør bevare sit Tilsyn med denne Art af Anstalter, og det er en meget bekjendt Sag, at vi i en lang Række Aar have havt et saadant af Staten anordnet Tilsyn med denne Art af Anstalter. Bspølg en